

Polowanie z łukiem – od czego zacząć ?

Tekst i zdjęcia: Ziemowit Tokarski

W południowo-wschodniej części Słowacji, nieopodal miasta Rožnava, nad Betliarskim Strumieniem wznosi się majestatyczny pałac Betliar – reprezentacyjna siedziba łowiecka arystokratycznego rodu Andrassy.

To właśnie tutaj, tuż za granicami siedziby Andrassy, zaczyna się obwód łowiecki Betliar usytuowany na gęsto zalesionych zboczach pasma górskiego Volovské Vrchy. Na obszarze prawie 2 tys. ha, wśród górzystego, leśnego krajobrazu myśliwi mogą zapolować na zwierzynę z łukiem. Niemal w środku łowiska, otoczona śródleśnymi polanami, znajduje się myśliwska chata, zbudowana w typowym górskim stylu, ze strzelistym dachem i drewnianym wykończeniem, okraszonym motywami łowieckimi.

Jest to punkt docelowy oraz miejsce zakwaterowania dla uczestników wypraw łowieckich organizowanych przez Polskie Stowarzyszenie Myślistwa Łuczniczego (PBA). Gospodarka łowiecka prowadzona przez Słowackie Lasy Państwowe rokrocznie przynosi wymierne efekty w postaci medalowych trofeów. Słowaccy gospodarze goszczą u siebie myśliwych z całej Europy a od ponad dekady także łuczników z Polski.

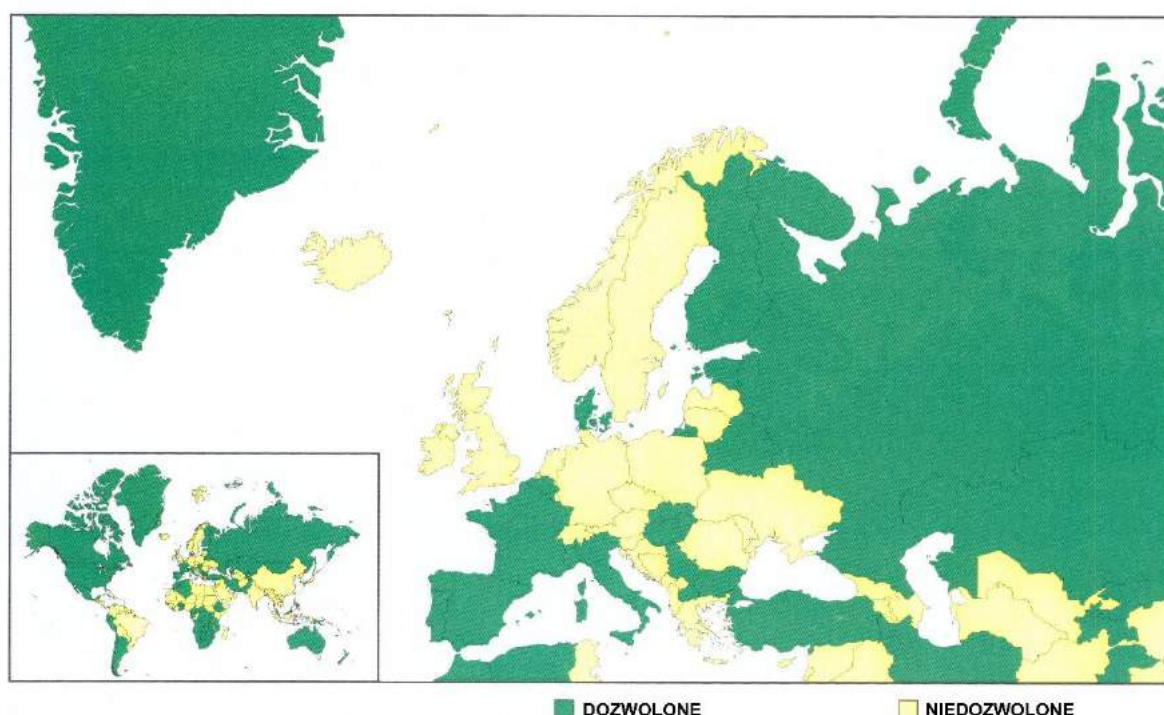
Na specjalnie przygotowanych stanowiskach, z dala od klasycznych urzędów łowieckich, łucznicy instalują na drzewach treestandy oraz czatownie do polowań z poziomu gruntu. Łucznicze stanowisko urządzone głęboko w kniei, daje niezwykłą sposobność do obcowania z pięknem przyrody od świtu aż do zmierzchu. Nierzadko zdarza się, iż podczas jednej zasiadki łucznik obserwuje kilka gatunków zwierzyny w tym samym miejscu przechodu. Zwierzęta łowne oraz zwierzęta chronione, nigdy nie niepokojone w tych miejscach, pozostają aktywne w ciągu całego dnia oferując niezwykły spektakl niemal na wyciągnięcie ręki. Miejsca krzyżowania się leśnych weksli, którymi ciągną jelenie, daniele, muflony, dziki dostarczają niemal magicznych doznań skrytym w koronach drzew łucznikom. Z rzadkich gatunków zwierząt, dość licznie występuje tu ryś, wilk szary oraz żbik.

Naturalne piękno krajobrazu, obfitość zwierzyny, wspaniałe zabytki kultury łowieckiej w połączeniu z wyjątkową życzliwością i profesjonalizmem słowackich gospodarzy, sprawia iż każdego roku wzrasta liczba myśliwych pragnących

poczuć smak łuczniczych łowów. Zanim jednak ruszymy z łukiem w knieję, należy spełnić nieodzowny warunek umożliwiający polowanie łucznicze zarówno na Słowacji jak i w innych krajach dopuszczających tę wyjątkową metodę polowania.

Do polowania z łukiem wymagane jest posiadanie międzynarodowego patentu myśliwego łucznika. Zdobycie przedmiotowych uprawnień, poprzedza udział w kursie, którego metodyka nauczania oraz program dydaktyczny oparte są na standardach Międzynarodowego Programu Edukacji Myśliwych Łuczników (International Bowhunter Education Program - IBEP). Uprawnienia myśliwskie IBEP honorowane są zarówno w USA, w Kanadzie oraz w 27 krajach na świecie.

MOŻLIWOŚĆ POLOWANIA Z ŁUKIEM NA ŚWIECIE WG EUROPEAN BOWHUNTING FEDERATION STAN NA 31 STYCZNIA 2022 r.

W Polsce od ponad dekady kursy IBEP organizowane są przez Polskie Stowarzyszenie Myślistwa Łuczniczego - PBA, najczęściej przy ścisłej współpracy z poszczególnymi Zarządami Okręgowymi PZŁow oraz jednostkami regionalnymi Lasów Państwowych. Kurs przeznaczony jest dla osób posiadających co najmniej podstawową wiedzę łowiecką zatem program nauczania skoncentrowany jest niemal wyłącznie na zagadnieniach łuczniczych. Kursanci przystępujący do szkolenia, powinni posiadać podstawowe umiejętności posługiwania się łukiem oraz w trakcie kursu i egzaminu strzeleckiego, powinni posiadać własny łuk skonfigurowany do strzelania grotami myśliwskimi. W przypadkach losowych np. awaria własnego sprzętu kursanta, PBA zapewnia łuki bloczkowe, które na

miejscu są konfigurowane zgodnie z indywidualnymi predyspozycjami fizycznymi strzelca.

W przeddzień kursu, organizowane są całodniowe warsztaty łucznicze podczas których kursanci są zapoznawani z tajnikami łuczniczych technik strzeleckich, metodami sprawdzania tzw. ustawień wstępnych oraz konfiguracji łuku myśliwskiego a przede wszystkim prawidłowego przystrzelenia łuku z użyciem grotów myśliwskich. Podczas warsztatów, certyfikowani instruktorzy IBEP korygują błędy strzeleckie kursantów oraz dokonują przeglądu sprzętu i wyposażenia uczestników zajęć.

Kolejnego dnia, bezpośrednio po warsztatach, rozpoczynają się zajęcia teoretyczne podczas których instruktorzy prowadzą wykłady z myślistwa łuczniczego, obejmującego kompleksowo tematykę sprzętu i wyposażenia, przygotowania do polowania, w tym techniki maskowania obecności łuczника w łowisku (maskowanie zapachowe, akustyczne oraz wizualne), sposoby urządzania zasiadki łuczniczej oraz podchodu na dystanse 20-30 metrów, zasady oddawania strzału z łuku, aspekty medyczne oddziaływania strzały myśliwskiej na organizm zwierzyny a wreszcie kwestie etyczne oraz bezpieczeństwa podczas łowów łuczniczych. Każdego dnia, bezpośrednio po wykładach, odbywa się jeden egzamin. Pierwszy z nich to test strzelania grotami myśliwskimi. Sprawdzeniu podlega umiejętność bezbłędnego oddania kolejno pięciu strzałów z postawy stojącej na odległość 20 metrów do czarnych okręgów o średnicy 18 cm. Kursanci strzelają grotami myśliwskimi o stałych trzech ostrzach. Należy trafić minimum czterema z pięciu strzałów, z czego pierwszy strzał musi być celny. Jako celne kwalifikowane są wyłącznie te trafienia, których przestrzeleny znajdują się w całości na czarnym polu. Tzw. strzały liniowe tj. na granicy czarnego okręgu, nie są kwalifikowane jako prawidłowe. Z pozoru proste zadanie, które poprzedniego dnia podczas warsztatów niemal każdy łucznik wykonywał bezbłędnie, w obliczu presji towarzyszącej egzaminowi, okazuje się nie lada wyzwaniem i wymaga oprócz czysto technicznych umiejętności strzeleckich także biegłości w panowaniu nad emocjami. Ten egzamin daje łucznikowi namiastkę przeżyć, jakie staną się jego udziałem podczas realnych łowów. Po zakończonym egzaminie, kiedy emocje już opadną, kursantom przedstawiane są wnioski płynące z analizy błędów popełnianych podczas strzelania.

Wieczorna część dnia poświęcona jest prezentacji działalności PBA na gruncie promowania w Polsce idei myślistwa łuczniczego oraz prezentowane są fotorelacje z łowów łuczniczych.

W następnym dniu, po wykładach, kursanci przystępują do tzw. testu strzeleckiego 3D. Obejmuje on umiejętność oceny odległości w terenie bez użycia dalmierza oraz oddanie celnych strzałów do anatomicznych figur tzw. 3D zwierząt łownych. Grupa zostaje podzielona na czteroosobowe sekcje. Każdą podgrupę w terenie prowadzi instruktor IBEP, pełniąc rolę tzw. myśliwego podprowadzającego. Komunikacja z podprowadzającym podczas podchodu odbywa się wyłącznie poprzez ustalone wcześniej znaki (np. stój – zachowaj czujność; widzę zwierzynę). Po zatrzymaniu i wskazaniu celu przez podprowadzającego, uczestnik kursu musi samodzielnie dokonać analizy sytuacji, ocenić odległość a następnie podjąć decyzję czy strzela czy też powstrzymuje się od strzału. Po oddaniu strzałów podprowadzający instruktor ocenia skuteczność trafienia zgodnie z zasadami oddawania strzałów z łuku zaś w przypadku powstrzymania się od oddania strzału, kursant musi podać podprowadzającemu poprawne uzasadnienie odmowy strzału. W przypadkach spornych, niejednoznacznych – podprowadzający sporządza dokumentację fotograficzną do późniejszego, komisyjnego rozstrzygnięcia.

Test symuluje realne sytuacje, jakie mogą spotkać myśliwego łucznika podczas łowów z łukiem. Punktowane dodatkowo są strzały komorowe lub powstrzymanie się od strzału w sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu (np. powstrzymanie się od oddania strzału do zwierzyny znajdującej się na szczycie wzniesienie) lub niezgodne z etyką łowiecką (np. powstrzymanie się od oddania strzału do zwierzyny, za którą bezpośrednio znajdują się inne osobniki).

Strzały oddawane są z różnych postaw strzeleckich (siedzącej, klęczącej, stojącej) oraz z różnych stanowisk (m.in. treestand – stanowisko nadrzewne, czatownia). Na test strzelecki 3D, łucznicy przygotowują się tak jak do polowania z łukiem – w szczególności zabierają ze sobą odzież oraz wyposażenie myśliwskie, jakiego używa się na indywidualnym polowaniu łuczniczym w terenie leśnym w letniej porze. Egzamin obejmuje symulację polowania z zasiadki oraz z podchodu. Podczas testu 3D, kursanci muszą zachowywać się tak jak na realnym polowaniu łuczniczym (obowiązuje zakaz palenia, prowadzenia rozmów, staramy się cicho poruszać w terenie, wypatrujemy figur 3D czyli „zwierzyny”, itd.).

Egzamin strzelecki w terenie dostarcza kursantom najwięcej emocji bowiem jest wyjątkowo urealnioną symulacją polowania z łukiem niemniej podczas testu należy wykazać się umiejętnością bezbłędnej oceny dystansu oraz oddać perfekcyjne strzały aby nie zakończyć egzaminu z ujemną liczbą punktów.

Ostatniego dnia, po zajęciach teoretycznych oraz egzaminach poprawkowych dla tych, którym nie powiodło się pierwsze podejście do testów strzeleckich, łucznicy przystępują do egzaminu pisemnego.

Z uwagi na specyfikę kursu egzamin pisemny obejmuje wyłącznie tematykę ściśle związaną z myślistwem łuczniczym. W przygotowaniu do testu pomagają materiały prezentowane w trakcie wykładów oraz podręcznik „Polowanie z łukiem”. Test składa się z ok. setki pytań obejmujących tematykę sprzętową (sprzęt do myślistwa łuczniczego), zagadnienia związane z konfiguracją sprzętu oraz pytania dotyczące metod polowania tym zasad etyki oraz bezpieczeństwa.

Ukoronowaniem pozytywnego zaliczenia wszystkich trzech egzaminów, jest uroczyste wręczenie międzynarodowego patentu IBEP. Od tej chwili, myśliwy łucznik otaczany jest swoistego rodzaju opieką ze strony PBA, polegającą na „wprowadzeniu” go w realny świat łowów łuczniczych. Stowarzyszenie organizuje rokrocznie wyprawy łowieckie, na które zapraszani są świeżo upieczeni myśliwi łucznicy. W towarzystwie doświadczonych kolegów instruktorów, łatwiej i pewniej jest stawiać pierwsze kroki z łukiem w zagranicznym łowisku. Tuż po przyjeździe dokonywane jest kontrolne przystrzelenie łuków w celu sprawdzenia poprawności konfiguracji sprzętu. Następnie w towarzystwie instruktorów, nowi koledzy są zapoznawani z łowiskiem. Często stosowanym zabiegiem jest oddanie kilku strzałów próbnych do przenośnej maty ze stanowisk na których będą odbywać się łowy. Potwierdza się w ten sposób iż z określonego stanowiska możliwy jest precyzyjny strzał a przyszły łowca utwierdza się w przekonaniu iż zarówno on sam jak i jego sprzęt jest gotowy do polowania. Tego rodzaju wsparcie, rodzaj „wprowadzenia” w realia łowów łuczniczych procentuje wysoką efektywnością i w konsekwencji zadowolenia z precyzyjnie oddanego strzału a dla instruktorów jest źródłem ogromnej satysfakcji z dobrze przeprowadzonego szkolenia i przygotowania kolejnych adeptów do sztuki polowania z łukiem.